

**PROGRAM PROFILAKTYCZNY
GIMNAZJUM NR 3 W EŁKU**

Mówić „NIE”, gdy mówią „TAK”

MOTTO :

*„ Jeśli nie chcesz ponieść trudów walki ,
to poniesiesz koszty straconych szans”*

Ewa Głińska

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3 str.
2. Diagnoza	4 str.
3. Cele ogólne	15 str.
4. Deklaracja „Nasza szkoła bez nałogów”	16 str.
5. Metody i formy pracy	18 str.
6. Obszary działań	19 str.
7. Narzędzia ewaluacyjne	39 str.
8. Gdzie szukać pomocy - ważne adresy, ważne telefony ..	50 str.
9. Bibliografia	52 str.

1. Wstęp

Autorski program profilaktyczny „Mówić NIE, gdy mówią Tak ” powstał z myślą o uczniach Gimnazjum nr 3 w Ełku. W celu zdiagnozowania środowiska szkolnego przeprowadzono ankietę. Dokonano analizy ilościowej i jakościowej z której wynikało, że problemem społeczności są: agresja, nikotynizm i w mniejszym stopniu spożywanie alkoholu oraz zażywanie narkotyków.

Stąd też w programie znalazły się następujące obszary:

- komunikacja interpersonalna,
- agresja,
- narkomania,
- nikotynizm,
- alkoholizm,
- przestępczość,
- pedagogizacja rodziców.

Całość działań profilaktycznych obejmuje uczniów, nauczycieli i rodziców. Wyróżniono trzy poziomy:

- profilaktyka I stopnia - skierowana do grupy niskiego ryzyka, polegająca na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom;
- profilaktyka II stopnia - skierowana do grupy podwyższonego ryzyka, polegająca na ograniczaniu podejmowania zachowań ryzykownych i zachęcaniu do wycofywania się z nich;
- profilaktyka III stopnia skierowana do grupy wysokiego ryzyka; jest interwencją w sytuacji pojawienia się uzależnienia, polegającą na wskazaniu odpowiednich specjalistów.

Program ten przewidziano do realizacji w trzyletnim cyklu kształcenia. Jest on spójny z Programem Wychowawczym Gimnazjum nr 3 w Ełku. Zawiera treści ścieżek:

- prozdrowotnej,
- filozoficznej,
- czytelniczej i medialnej.

2.Diagnoza

W roku szkolnym 2002/2003 przeprowadzono na terenie Gimnazjum nr 3 w Ełku badania mające na celu poznanie rozmiarów, charakteru i uwarunkowań przemocy wśród uczniów. Przedmiotem badań byli uczniowie klas I- III. Zankietowano 583 gimnazjalistów.

Badani uczęszczający do klasy pierwszej stanowili grupę 191 osób, do klasy drugiej – 192, do klasy trzeciej 200 osób.

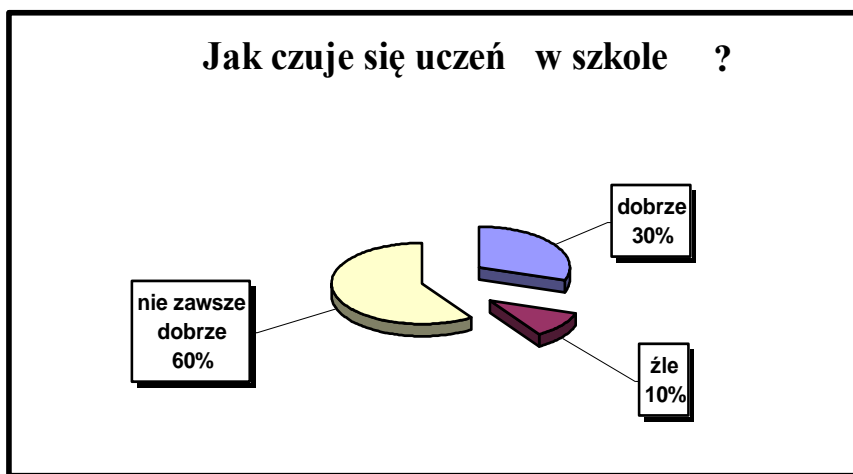
Wskazówką dla określenia zjawiska przemocy w szkole i zagrożenia dla uczniów uzależnieniami było uzyskanie informacji od uczniów czy czują się w szkole dobrze, z jakimi negatywnymi zachowaniami spotykają się w szkole i jak często, które miejsca w szkole są najniebezpieczniejsze w szkole. Jak często i w jakich okolicznościach spożywają alkohol, zażywają środki odurzające.

Spośród całej badanej populacji 30,6% tj. 205 uczniów stwierdziło, że w szkole czuje się dobrze, nie zawsze dobrze 59% tj. 399 uczniów, źle 10,4% tj. 70 uczniów.

Tabela 1.

Jak czuje się uczeń w szkole?

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
dobrze	205	81	46	78
źle	70	13	28	29
nie zawsze dobrze	399	95	128	106

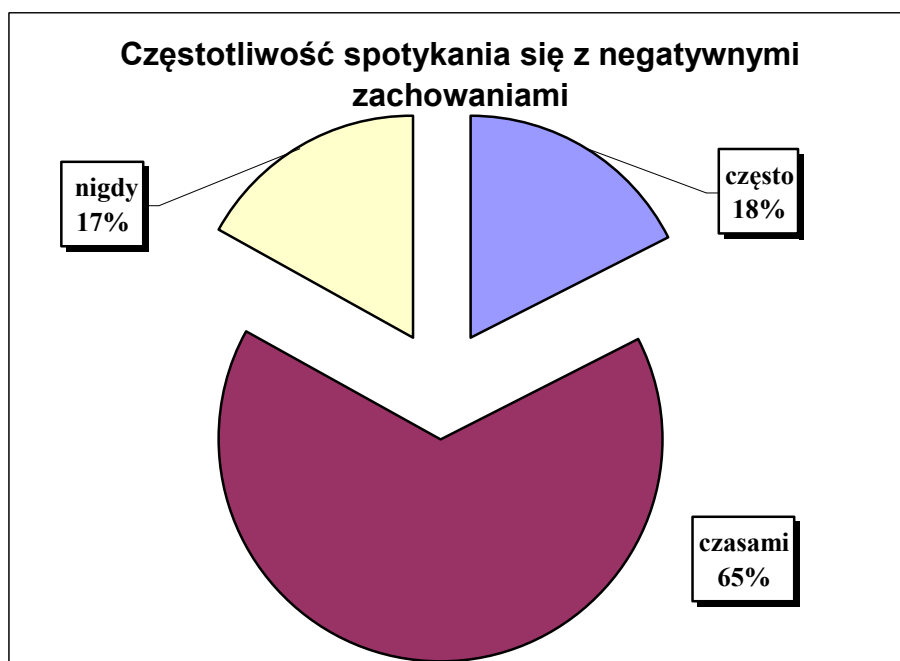

Z badań wynika, że 17,6% (100) uczniów często spotyka się z przejawami negatywnych zachowań, czasami 65,5% (372) uczniów, nigdy - 17%. Doświadczanie aktów przemocy oznacza, że osoba była sprawcą, ofiarą lub obserwatorem tych zjawisk.

Tabela 2.

Częstotliwość spotykania się w szkole z negatywnymi zachowaniami

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
często	100	28	41	31
czasami	372	116	123	133
nigdy	96	40	21	35

Wyniki badań ujawniają różnorodne zachowania świadczące o agresji i przemocy występującej wśród dzieci. Obok występowania różnorodnych aktów przemocy badania ujawniły także inne symptomy zaburzonego zachowania uczniów.

Rodzaje zachowań przemocowych najczęściej występujących wśród uczniów przedstawia tabela 3. Najwięcej uczniów spotkało się z bójkami 26,5% (241), następnie: obrażanie 22,3% (203), zastraszanie 14% (128), kradzieże 11,6% (105), wymuszanie 8,5% (77)

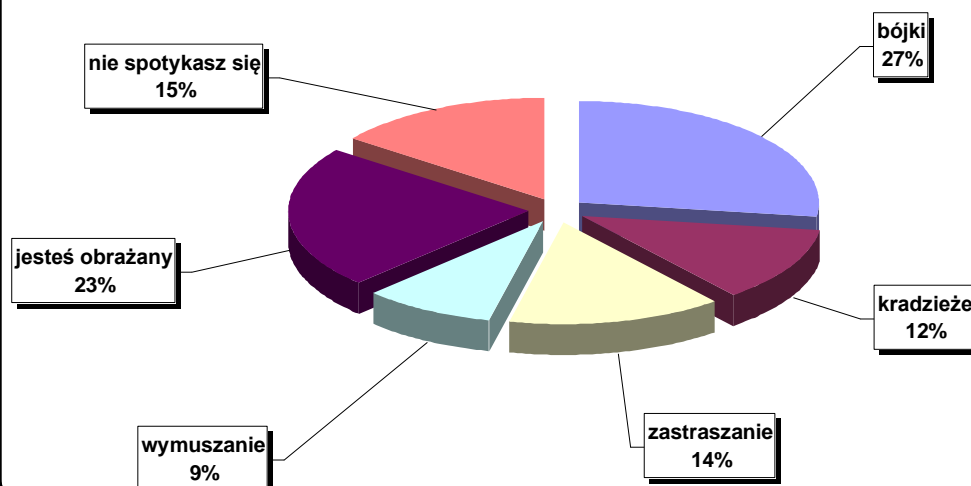
Zdarza się, że przemoc, która ma miejsce w szkole bywa bezkarna.. Nauczyciele nie zawsze zdają sobie sprawę z tego, że któryś z ich wychowanków jest ofiarą przemocy ze strony innych uczniów, a solidarność koleżeńska nie pozwala donosić i skarżyć, bo może to wywołać zemstę kolegów i pogorszyć sytuację ofiary przemocy szkolnej. Dziecko bite przez kolegów rzadko poskarży się też w domu, gdyż ma powody do obawy przed odwetem. Większość szuka bezpieczeństwa wśród rówieśników - 113 uczniów (samodzielnie radzi sobie ze swoimi problemami).

Tabela 3.

Negatywne zachowania spotykane w szkole

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
bójki	241	84	86	91
kradzieże	106	17	27	61
zastraszanie	128	44	41	43
wymuszanie	77	21	20	36
jesteś obrażany	203	71	71	61
nie spotykasz się	129	60	36	33
inne	9			

Negatywne zachowania w szkole

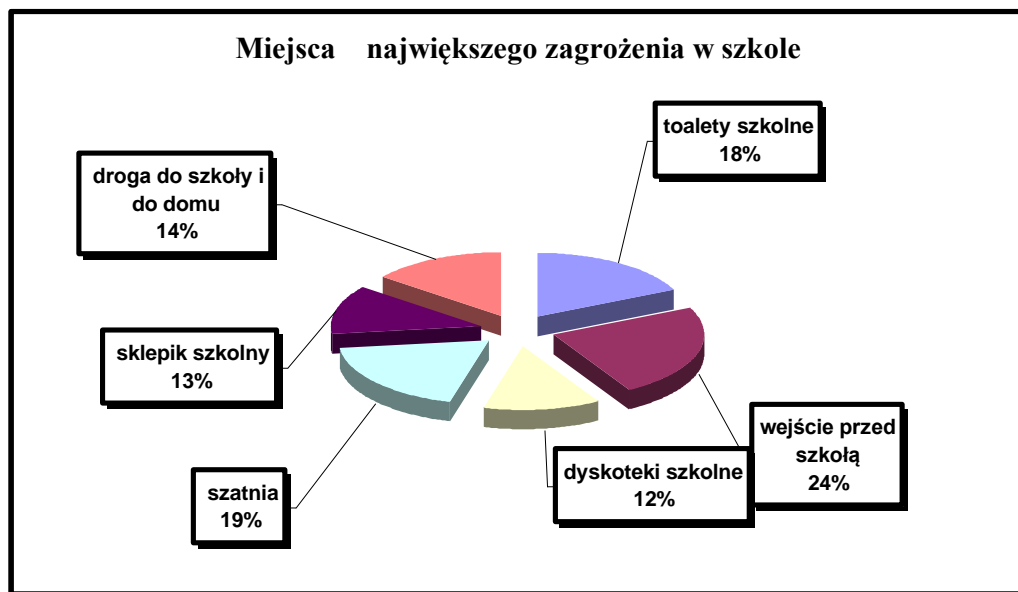

Według uczniów głównymi miejscami aktów przemocy w szkole są wejście do szkoły 23,8% (170), rejony szatni 18,6% (133), toalety szkolne 17,9% (128), droga do szkoły i do domu 14,4% (103). Często do aktów przemocy dochodzi także przy sklepiu szkolnym 12,6% (90). Najrzadziej występują one w pomieszczeniach, gdzie prowadzone są zajęcia.

Tabela 4.

Miejsca największego zagrożenia w szkole

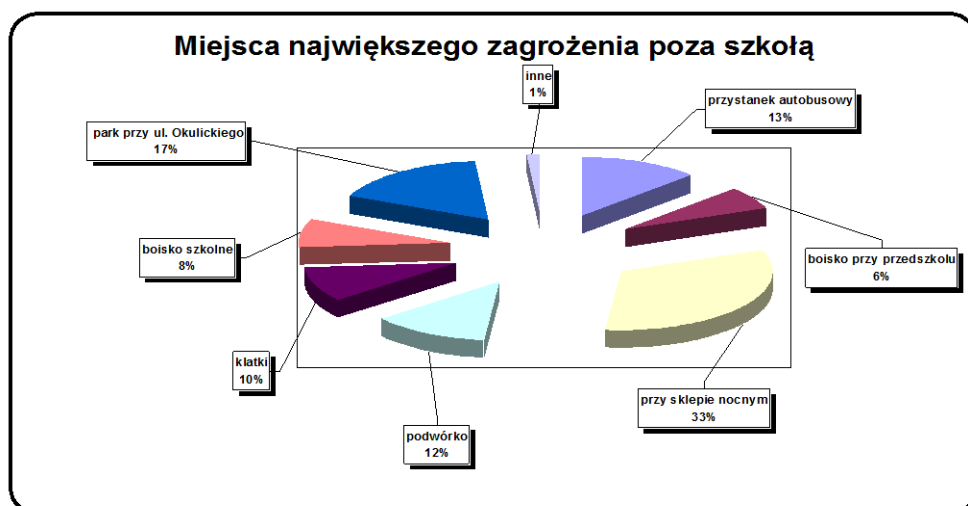
	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
toalety szkolne	128	49	33	46
wejście przed szkołą	170	48	58	64
dyskoteki szkolne	89	25	25	39
szatnia	133	47	39	47
sklepik szkolny	90	50	17	23
droga do szkoły i do domu	103	39	31	33

Tabela 5.

Miejsce niebezpieczne zdaniem uczniów poza szkołą

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
przystanek autobusowy	89	23	26	40
boisko przy przedszkolu	44	10	19	15
przy sklepie nocnym	227	77	51	99
podwórko	85	32	33	20
klatki	68	29	18	21
boisko szkolne	54	20	17	17
park przy ul. Okulickiego	118	34	17	51
Inne	10			

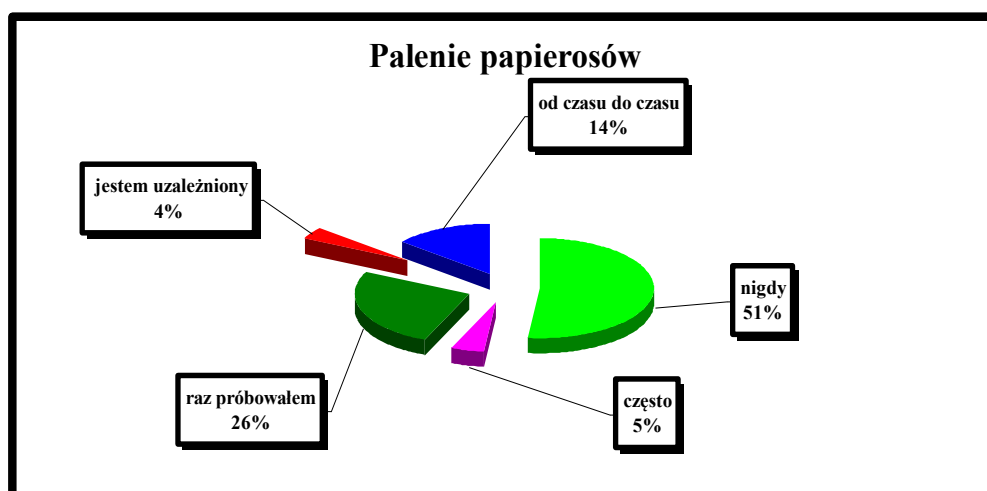
Z badań dotyczących palenia papierosów wynika, iż 296 (51,8%) dzieci nie pali papierosów, przynajmniej się do palenia 227 (48,2%) uczniów. Wyniki badań wskazują, że sporadycznie pali 80 uczniów (14%), często pali 26 uczniów (4,5%), jest uzależnionych 22 uczniów (3,8%). Raz próbowało palić 148 (25,8%) uczniów.

W realizacji programu profilaktycznego należy pomóc 228 osobom, aby dzieci nie weszły w II fazę uzależnienia, oraz udzielić wsparcia przez wzmacnianie niepalącym (296 uczniów). Program powinien udzielić pomocy 92% uczniów.

Tabela 6.

Palenie papierosów

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
Nigdy	296	103	97	96
często	26	1	10	15
raz próbowałem	148	53	47	48
jestem uzależniony	22	0	9	13
Od czasu do czasu	80	25	21	34

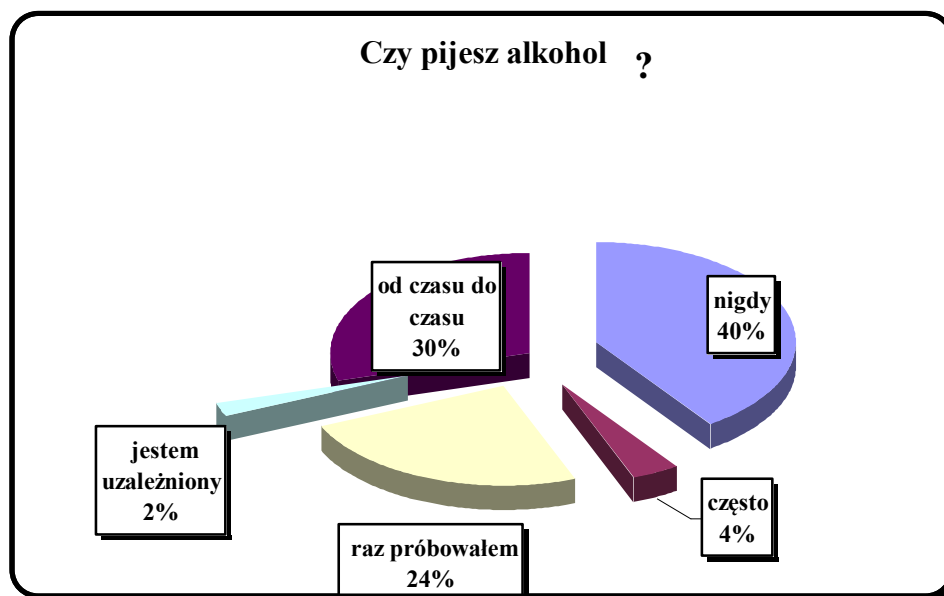

Z analizy uzyskanych materiałów badawczych wynika, iż oprócz palenia papierosów uczniowie piją alkohol – 323 osoby (59,6%). Z tego tylko raz próbowało alkoholu 131 uczniów (24,5%). Nigdy nie piło 219 uczniów (40,4%), sporadycznie 160 (29,5%), często 20 (3,7%), a przynajmniej się do uzależnienia 12 (2,2%). Należy udzielać wsparcia uczniom nie używającym alkoholu. Program profilaktyczny powinien obejmować i powinien pomóc 94,4% uczniów.

Tabela 7.

Spożywanie alkoholu przez uczniów

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
nigdy	219	101	53	65
często	20	5	4	11
raz próbowałem	131	51	45	35
jestem uzależniony	12	2	3	7
od czasu do czasu	160	29	50	81

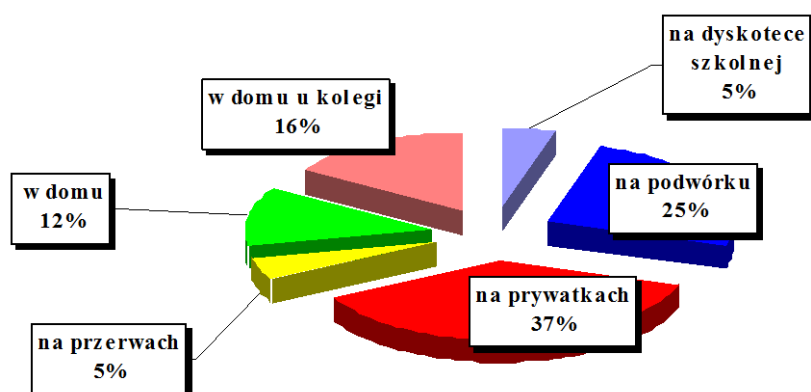
Z badań wynika, że spożywanie alkoholu ma miejsce po lekcjach (w 96% badanych przypadków), kiedy szkoła nie ma kontroli nad uczniami. Najczęściej na prywatkach 37,5% (151), na podwórku 25%(101), w domu u kolegi 16,1% (65), w domu 12% (48). Tylko sporadycznie na przerwach 4,7% (19), oraz na dyskotekach szkolnych 4,7% (19). Informację o wynikach należy przekazać rodzicom.

Tabela 8.

Okoliczności spożywania alkoholu przez uczniów

		Klasa I	Klasa II	Klasa III
na dyskotecie szkolnej	19	4	6	9
na podwórku	101	22	37	42
na prywatkach	151	20	59	72
na przerwach	19	4	4	11
w domu	48	18	11	19
w domu u kolegi	65	16	21	28

W jakich okolicznościach piją uczniowie ?

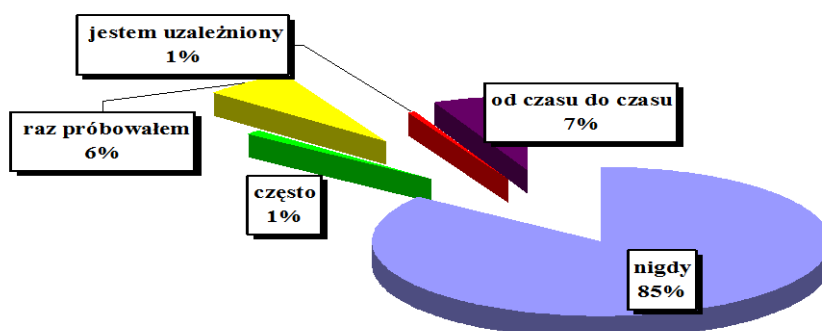
Z diagnozy wynika, że 15% (98) badanych uczniów miało kontakt ze środkami odurzającymi. Z czego raz próbowało 6,3% (42 uczniów), sporadycznie 6,6% (44 uczniów), często 1% (7 uczniów), do uzależnienia przyznaje się 0,7% (5 uczniów). I i II poziom programu profilaktycznego obejmuje 98,6% badanych uczniów.

Tabela 9.

Używanie narkotyków

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
nigdy	573	176	148	249
często	7	0	2	5
raz próbowałem	42	7	12	23
jestem uzależniony	5	0	2	3
od czasu do czasu	44	3	12	29

Czy zażywasz narkotyki ?

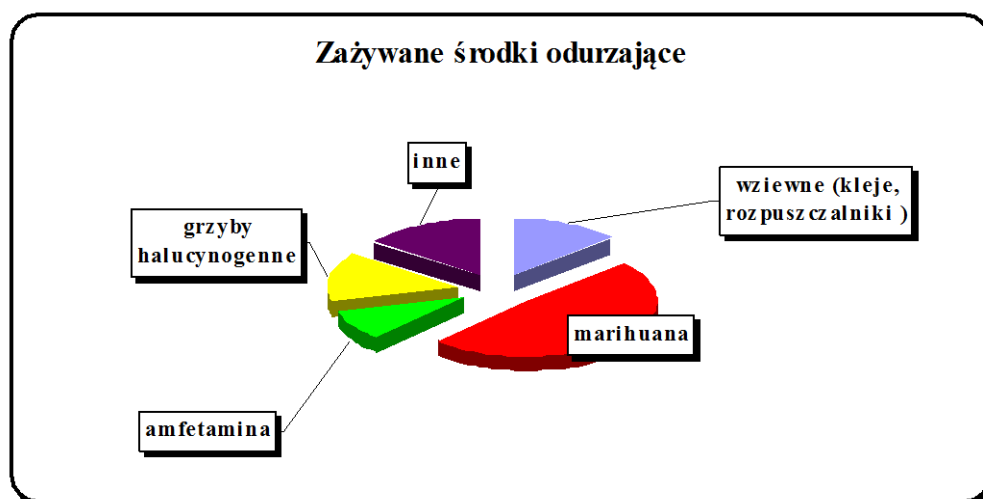

Z analizy danych wynika, że 65 uczniów zażywa marihuanę, kleje i rozpuszczalniki 19 uczniów i 12 uczniów amfetaminę.

Tabela 10.

Jakie narkotyki używają uczniowie?

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
wziewne (kleje, rozpuszczalniki)	18	3	5	10
marihuana	65	2	13	50
amfetamina	12	1	2	9
grzyby halucynogenne	19	3	6	10
Inne	20	0	1	19

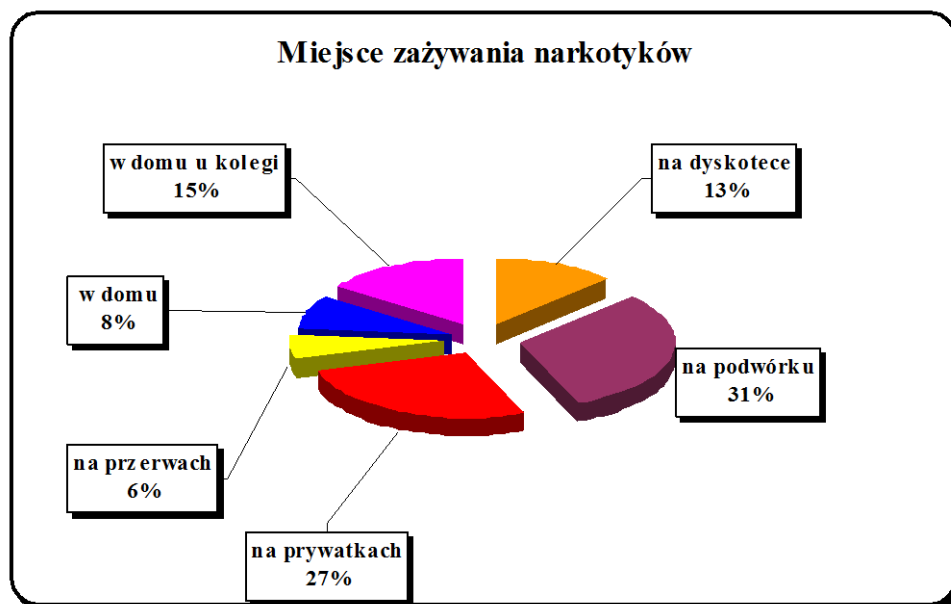

Najczęściej narkotyki uczniowie zażywają na podwórku 31,1% (41 osoby), na prywatkach 26,7% (35 uczniów), w domu u kolegi 15,2% (20 uczniów), na dyskoteci 12,9% (17 uczniów), w domu 8,3% (11 uczniów), oraz na przerwach 6% (8 uczniów). Należy informację przekazać rodzicom.

Tabela 11.

W jakich okolicznościach uczniowie zażywają narkotyki ?

		Klasa I	Klasa II	Klasa III
na dyskoteci szkolnej	19	4	6	9
na podwórku	101	22	37	42
na prywatkach	151	20	59	72
na przerwach	19	4	4	11
w domu	48	18	11	19
w domu u kolegi	65	16	21	28

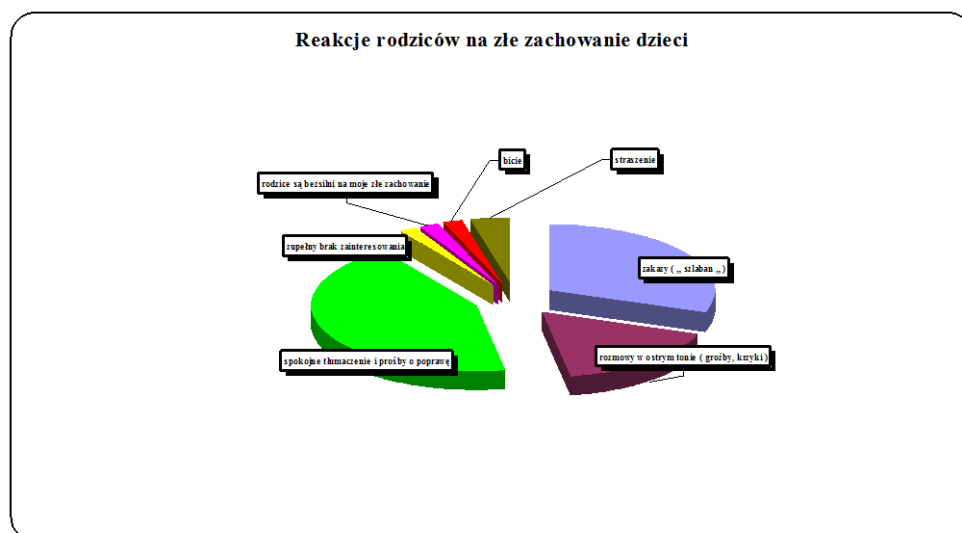
Jak wynika z przedstawionych danych rodzice reagują na złe zachowanie dzieci: spokojnym tłumaczeniem i prośbami 44,2% (295 rodzin), często też stosują różne zakazy 31,2% (208 rodzin), rzadziej krzyczą 17,1% (114 rodzin), straszą 3,9% (26 rodzin), biją 2% (13 rodzin). Rodzice są bezsilni 1,6% (14 rodzin).

Wśród błędów wychowawczych wystąpiło obok surowego, rygorystycznego traktowania dzieci, nadmiernie pobłażliwe oraz niekonsekwencja w poczynaniach rodziców a nawet bezradność (1,6%).

Tabela 12.

Reakcje rodziców na złe zachowanie dzieci

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
zakazy („ szlaban „)	208	58	81	69
rozmowy w ostrym tonie (groźby, krzyki)	114	29	31	54
spokojne tłumaczenie i prośby o poprawę	295	117	78	100
zupełny brak zainteresowania	11	1	7	3
rodzice są bezsilni na moje złe zachowanie	14	5	3	6
Bicie	13	4	4	5
Straszenie	26	10	5	11

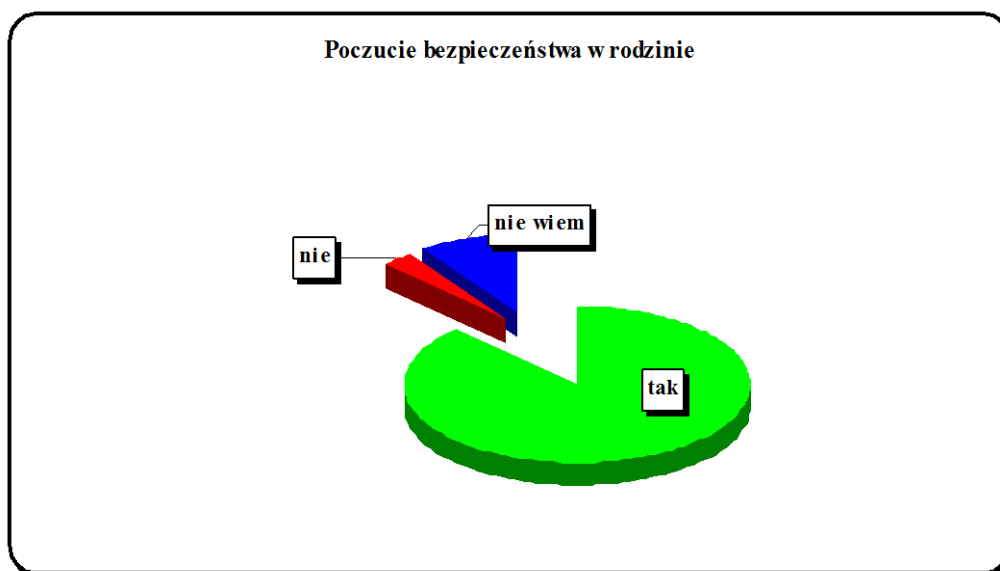

Z analizy materiału empirycznego wynika, że znaczna część uczniów nie ma zapewnionej właściwej opieki i kontroli ze strony rodziców. Zdarzyło się, że badani całymi dniami robili to, na co mieli ochotę, ich czas wolny nie był zupełnie kontrolowany. Świadczą o tym odpowiedzi uczniów na pytanie: w jakich godzinach czują się zagrożeni na swoim osiedlu. W klasach I i II podawana jest godzina 20⁰⁰ – 24⁰⁰. W klasach III -24⁰⁰ - 4⁰⁰. Przebywanie w godzinach wieczornych i nocnych na podwórku świadczy o niewłaściwej kontroli nad dziećmi ze strony rodziców.

Tabela 13.

Czy dom rodzinny daje Tobie poczucie bezpieczeństwa?

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
tak	511	172	171	168
Nie	17	4	6	7
nie wiem	55	15	15	25

Zdecydowana większość dzieci czuje się w domu rodzinnym bezpiecznie, jest akceptowana i otoczona opieką. 8,6 % jest odmiennego zdania. Przyczyną tego może być alkoholizm jednego lub obojga rodziców (5,3%), przemoc i agresja (3,1%)

Tabela 15.

Czy w rodzinie występuje problem, (jaki)?

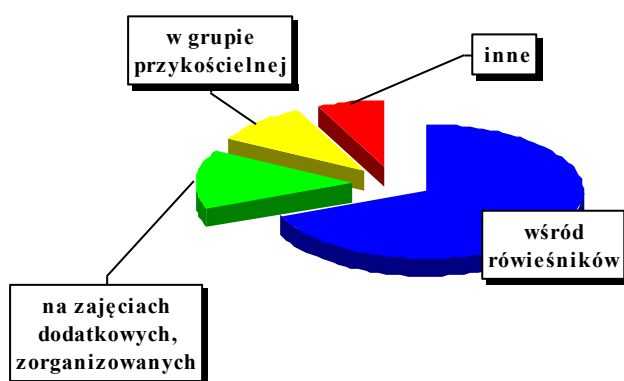
	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
palenie papierosów	227	69	75	83
nadużywanie alkoholu	31	10	9	12
zażywanie narkotyków	4	1	1	2
przemocy i agresji (bicie, znęcanie się)	18	1	6	11
inne .	7	0	1	5

Tabela 14.

Kiedy nie czujesz się bezpiecznie w domu gdzie szukasz oparcia?

	Razem	Klasa I	Klasa II	Klasa III
wśród rówieśników	131	32	40	59
na zajęciach dodatkowych, zorganizowanych	27	8	6	13
w grupie przykościelnej	19	2	2	25

Przyczyna poszukiwania wsparcia wśród rówieśników w sytuacji , gdy uczniowie nie czują się bezpiecznie w domu , może być fakt , że młodzież w tej fazie rozwoju szuka kontaktów przede wszystkim z rówieśnikami.

Gdzie dzieci szukają bezpieczeństwa ?

3. Cele ogólne:

- informowanie o skutkach zachowań ryzykownych,
- umożliwianie racjonalnego wyboru,
- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych,
- stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną np. artystyczną, społeczną, sportową,
- udzielanie pomocy osobom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu swoich problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych.

4. Deklaracja „Nasza szkoła bez nałogów”

POWSZECHNA DEKLARACJA PRAW UCZNIA GIMNAZJUM NR 3 W EŁKU „NASZA SZKOŁA BEZ NAŁOGÓW”

PREAMBUŁA

Uważamy za oczywiste, że skoro wszyscy ludzie zostali stworzeni równi, zostali obdarzeni przez Stwórcę niezbywalnymi prawami, między którymi są: życie, wolność, dążenie do szczęścia, powinni godnie żyć, a więc bez nałogów.

Obowiązkiem Granatowego Gimnazjum nr 3 w Ełku jest niedopuszczenie w tejże szkole do rozwoju nałogów.

Zważywszy na to, że problem nałogów we współczesnym świecie zdarza się coraz częściej i jest powodem ucieczek z lekcji, kłopotów w szkole, rodzinie, podejmujemy walkę z nałogami.

Zważywszy na to, że walka z nałogami musi być skuteczna, pragniemy uczyć się, jak pokonywać swoje słabości już od pierwszych lat uczęszczania do Granatowego Gimnazjum.

ARTYKUŁ 1.

Każdy uczeń ma prawo do życia, wolności i zapewnienia bezpieczeństwa ze strony szkoły, rodziny.

ARTYKUŁ 2.

Każdy uczeń ma prawo do wolnego wyboru, jest obdarzony rozumem, sumieniem, więc powinien wystrzegać się zła- alkoholu, papierosów, narkotyków.

ARTYKUŁ 3.

Każdy uczeń powinien znać swoją wartość i umieć eliminować swoje słabe strony bez pozbawiania siebie wewnętrznej wolności, nie uzależniając się od podstępного mordercy wszechczasów- narkotyków, papierosów, alkoholu.

ARTYKUŁ 4.

Każdy uczeń ma prawo do uzyskania informacji na temat skutków narkomanii, nikotynizmu, alkoholizmu.

ARTYKUŁ 5.

Każdy uczeń ma prawo do informacji o instytucjach wspierających ludzi uzależnionych.

ARTYKUŁ 6.

Każdy uczeń ma prawo być traktowany przez innych z godnością należną istocie ludzkiej.

ARTYKUŁ 7.

Każdy uczeń ma prawo do aktywnego uczestniczenia przynajmniej raz w roku w akcji antynałogowej organizowanej w szkole.

ARTYKUŁ 8.

Każdy uczeń powinien reagować na wszelkie przejawy negatywnych zachowań na terenie szkoły i poza nią.

ARTYKUŁ 9.

Każdy uczeń powinien odmówić, gdy proponują mu narkotyki, papierosy bądź alkohol. Niech o sile charakteru, o tym, czy jest się akceptowanym, lubianym czy podziwianym przez innych nie świadczą zachowania manifestujące pseudodorosłość, pseudoodwagę.

ARTYKUŁ 10.

Każdy uczeń powinien bronić się przed złym wpływem rówieśników,, a także osób starszych od siebie, i w porozumieniu z dorosłymi nawrócić na dobrą drogę tych, którzy wpadli już w „szpony nałogu”.

ARTYKUŁ 11.

Każdy uczeń, który popadł w nałóg, ma prawo do pomocy ze strony swoich rówieśników, nauczycieli, którzy winni poinformować o uzależnieniu jego rodziców.

Deklaracja powstała w oparciu o materiały wypracowane przez zespoły klasowe.

Społeczność Uczniowska Gimnazjum nr 3 w Elku

5. Metody i formy pracy

METODY PRACY :

- gry, zabawy, konkursy ,
- debaty szkolne ,
- dyskusje ,
- zajęcia integracyjne ,
- wystawy twórczości uczniowskiej ,
- scenki rodzajowe ,
- gry dramatyczne ,
- pogadanki ,
- biwaki, obozy integracyjne .

FORMY PRACY :

- zespoły zadaniowe ,
- praca w grupach ,
- praca zbiorowa ,
- praca indywidualna ,
- koła zainteresowań .

6. Obszary działań

KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA

AGRESJA

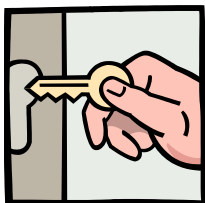
NARKOMANIA

NIKOTYNIZM

ALKOHOLIZM

PRZESTĘPCZOŚĆ

PEDAGOGIZACJA RODZICÓW

OBSZAR: KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA

Cele:

- ❖ uwrażliwianie na potrzeby innych (empatia),
- ❖ kształtowanie umiejętności wyrażania i okazywania własnych uczuć,
- ❖ kształtowanie postaw asertywnych,
- ❖ poznawanie różnych sposobów komunikowania się,
- ❖ kształtowanie właściwych postaw międzyludzkich

POZIOM	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	UWAGI
I	1. debaty szkolne 2. lekcje przedmiotowe 3. lekcje wychowawcze 4. koła zainteresowań 5. dni integracji klasowej 6. Dni Rodziny 7. akcje antynałogowe 8. biwaki klasowe 9. dyskoteki klasowe 10. Wigilia klasowa 11. walentynki klasowe 12. mikołajki klasowe 13. wycieczki klasowe 14. wolontariat	SU wszyscy nauczyciele wychowawcy opiekunowie kół wychowawcy, pedagog osoby wyznaczone SU, wychowawcy wychowawcy i chętni nauczyciele	

	15.spotkania SU 16. spotkania ze specjalistami różnych dziedzin	SU, opiekunowie SU dyrekcja, pedagog	
II	Organizować, umawiać na: 1. spotkania z pedagogiem, 2. spotkania z psychologiem ~~ grupę klasową ~~ jednostkę ~~ rodziców i dziecko	pedagog, dyrektor, wychowawcy	

OBSZAR : AGRESJA

Cele :

- ❖ zapoznanie wychowawców z modelem postępowania z ofiarą i sprawcą przemocy.
- ❖ opracowanie programu przeciwdziałania przemocy, aktywny udział w realizacji i ewaluacja.
- ❖ pokazanie innego sposobu rozwiązywania konfliktu.
- ❖ większe umiejętności w reagowaniu na przemoc.
- ❖ zwrócenie uwagi rodzicom na problem agresji wśród młodzieży oraz z konsekwencjami wobec sprawców.
- ❖ nauka innych rodzajów zachowań.

POZIOM	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	UWAGI
I i II	1.Spotkania dla nauczycieli (zajęcia prowadzone przez doradców z EODN)	nauczyciele dyrekcja	a) zapoznanie z modelem postępowania z ofiarą i sprawcą przemocy; b) zapoznanie ze środkami zaradczymi na poziomie szkoły, klasy, ucznia - pomoc i wsparcie dla rodziców ze

	<p>2.Organizacja grupy inicjatywnej wśród nauczycieli</p> <p>3.Spotkania dla dzieci poświęcone agresji.</p> <p>4.Doskonalenie i samodoskonalenie nauczycieli.</p> <p>5.Spotkania z rodzicami.</p>	<p>chętni nauczyciele</p> <p>wychowawcy, pedagog osoby prowadzące zajęcia</p> <p>wychowawcy</p>	<p>strony szkoły (uwzględnić pomoc psychologa i psychoterapeuty).</p> <ul style="list-style-type: none"> - wypracują jednolite sposoby postępowania dla nauczycieli; - zapoznać ze sposobami agresji stosowanymi przez uczniów, ustalić w szkole sposób postępowania z takimi uczniami; - w ramach lekcji wychowawczych; - materiały na dwóch kasetach o asertywności - literatura fachowa - uczestnictwo w zajęciach poświęconych problemowi agresji. - zajęcia prowadzona
--	---	---	--

		funkcjonariusz policji /po uzyskaniu jego zgody lub przełożonych/ pedagog , dyrekcja	przez policjanta (ds. nieletnich, dzielnicowego); - wychowawcy na zebraniach rodziców przekazują informacje o sposobach rozwiązania problemu mobbingu; - podjętych decyzjach w sprawie sprawców przemocy (nie ukrywanie aktów agresji na terenie szkoły, gdyż to rozzuchwala sprawców – czują się bezkarni).
	6.Systematyczne rozmowy z ofiarami i sprawcami przemocy.	pedagog , wychowawcy dyrekcja	- przekazywanie podjętych decyzji (podpisanie kontraktu z uczniem w sprawie zmiany jego zachowania), - reagowanie na niewłaściwe zachowanie uczniów.
	7.Większa kontrola podczas przerw, częstsze interwencje.		

OBSZAR : NARKOMANIA

Cele :

- ❖ dostarczenie wiedzy na temat narkotyków
- ❖ uświadomienie skutków zażywania narkotyków
- ❖ wzmocnienie poczucia własnej wartości
- ❖ kształtowanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach
- ❖ kształtowanie umiejętności odmawiania
- ❖ dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy

POZIOM	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	UWAGI
I	<p>1. Pogadanka na temat : „O narkotykach prawie wszystko”.</p> <p>-rodzaje narkotyków – dilerzy</p> <p>-przyczyny sięgania po narkotyki</p> <p>-skutki zażywania narkotyków</p> <p>-aspekty prawne.</p> <p>2. Sztuka teatralna – „ Nie narkotykom ”</p> <p>3. Debata nad obejrzaną sztuką</p> <p>4. Konkurs plastyczny pt. „ Precz z narkotykami ”</p>	<p>wychowawcy</p> <p>pielęgniarka</p> <p>pracownik PPP, policji</p> <p>dyrekcja</p> <p>opiekun koła</p> <p>teatralnego</p> <p>wychowawcy , SU</p> <p>nauczyciele sztuki</p>	<p>Zorganizowanie wystawy</p>

	<p>5. Deklaracja „ Nie nałogom ”</p> <p>6. Warsztaty pt. ” Uczymy się mówić <nie>” - scenki rodzajowe – metoda symulacyjna</p>	<p>chętni nauczyciele , SU</p> <p>wychowawcy</p> <p>nauczyciele j.polskiego religii</p>	<p>pokonkursowej</p>
II	<p>1. Warsztaty dla rodziców – „Jak rozpoznać, czy dziecko bierze”? Jak pomóc dziecku – warsztaty</p> <p>2 Przedstawienie teatralne lub film pt. „Dzieci z dworca ZOO” „ Decyzja należy do Ciebie”- debata (ew. scenki odgrywane przez uczniów)</p> <p>3. Spotkanie z terapeutką , byłem narkomanem</p> <p>4. Opracowanie broszurki pt. „Narkotyki”</p> <p>5. Spotkanie z lekarzem na temat skutków zażywania narkotyków.</p> <p>6. Obejrzenie filmu „Epitafium dla narkomana” i dyskusja wg Załączonego do kasety scenariusza</p>	<p>Dyrekcja , pedagog, Terapeuta</p> <p>Opiekun koła teatralnego lub wychowawcy Pedagog</p> <p>Dyrekcja , pedagog Terapeuta Wychowawcy</p> <p>Pedagog</p> <p>Pedagog</p>	<p>Kaseta video u pedagoga</p>

OBSZAR: NIKOTYNIZM

Cele :

- ❖ dostarczenie wiedzy o szkodliwości palenia.
- ❖ uświadomienie skutków palenia tytoniu.
- ❖ kształtowanie umiejętności odmawiania.
- ❖ wdrażanie „mody na niepalenie”.

POZIOM	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	UWAGI
I	1. Lekcje wychowawcze na temat szkodliwości palenia 2. Lekcje biologii na temat szkodliwości palenia „Wpływ palenia tytoniu na organizm człowieka”. 3. Spotkania z pielęgniarką szkolną na temat palenia papierosów. 4. Lekcje wychowawcze kształtujące umiejętność odmawiania.	Wychowawcy Nauczyciele Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy	Literatura „ <i>Rzuć palenie razem z nami</i> ”- Opracowanie pod kierunkiem prof.Witolda Zatońskiego , centrum Onkologii w Warszawie

	<p>5. Pogadanki dla rodziców na temat zjawiska nikotynizmu w szkole oraz skutków palenia papierosów przez młodego człowieka.</p> <p>6. Zajęcia koła dyskusyjnego poświęcone paleniu.</p> <p>7. Ogólnoszkolny konkurs na plakat „Papierosom - nie !”.</p> <p>8. Przygotowanie spektaklu pt. „Oskarżony – papieros”.</p> <p>9. Akcje antynałogowe</p>	<p>Opiekunowie koła</p> <p>Nauczyciele biologii i plastyki</p> <p>Członkowie koła teatralnego ,</p> <p>nauczyciele biologii SU , wychowawcy</p>	
II	<p>1. Rozmowy indywidualne uczniów z pedagogiem.</p> <p>2. Współpraca z rodzicami uczniów palących.</p> <p>3. Uświadomienie rodziców o konieczności wizyty z dzieckiem u właściwego specjalisty (psychologa, terapeuty, lekarza).</p>	<p>Pedagog , wychowawca</p> <p>Pedagog , rodzice , wychowawca</p> <p>Pedagog , wychowawca</p>	

OBSZAR : **ALKOHOLIZM**

Cele :

- ❖ dostarczenie wiadomości na temat wpływu alkoholu na organizm człowieka ,
- ❖ uświadomienie skutków picia alkoholu ,
- ❖ kształtowanie umiejętności asertywnego zachowania w sytuacjach trudnych ,
- ❖ dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy.

POZIOM	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	UWAGI
I	1. Lekcje wychowawcze poświęcone szkodliwości spożywania alkoholu 2. Spotkania z pielęgniarką szkolną na temat alkoholu 3. Lekcje biologii na temat szkodliwości picia alkoholu 4. Konkurs na plakat „Dziękuję , nie piję ! ” 5. Zajęcia koła dyskusyjnego poświęcone problemowi alkoholizmu wśród młodzieży 6. Lekcje wychowawcze poświęcone asertywności 7. Rozmowa z rodzicami w czasie wywiadówki na temat picia alkoholu przez dzieci i młodzież 8. Prowadzenie na terenie szkoły akcji antynałogowych	Wychowawca Wychowawca Nauczyciele biologii Nauczyciele biologii i plastyki Opiekunowie koła Wychowawcy Wychowawcy Wychowawcy , SU	II klasy A. Pacewicz , <i>Jak pomóc dziecku nie pić</i> , Warszawa 1994

II	1. Indywidualne rozmowy z uczniem. 2. Rozmowy z rodzicami	Pedagog , wychowawca Pedagog, wychowawca	
-----------	--	---	--

OBSZAR : PRZESTĘPCZOŚĆ

Cele :

- ❖ uświadomienie młodzieży istoty czynów przestępczych
- ❖ poznanie społecznych skutków przestępczości
- ❖ uwrażliwienie na zło dziejące się wokół nas
- ❖ kształcenie umiejętności zachowania się w sytuacjach gdy jesteśmy świadkami przestępstwa
- ❖ kształtowanie postaw sprzeciwu wobec agresji

POZIOM	SPOSOBY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	UWAGI
I	1. Lekcje wychowawcze 2. Lekcje przedmiotowe 3. Debaty klasowe i szkolne 4. Pogadanki z osobami zajmującymi się przestępczością 5. Konkursy plastyczne i poetyckie 6. Hapeningi	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Wychowawcy, dyrekcja, SU, koła Pedagog, wychowawcy, dyrektor szkoły n-le plastyki, poloniści, S.U S.U., Koło teatralne	
II	1. Rozmowy profilaktyczne 2. Pogadanki na temat konsekwencji czynów przestępczych	Wychowawcy, pedagog, dyrekcja Pedagog, dzielnicowy, pracownicy instytucji	

	<p>3. Szkolne grupy wsparcia</p> <p>4. Lekcje wychowawcze</p> <p>5. Prace społeczne na rzecz szkoły</p>	<p>zajmujących się przestępczością</p> <p>Nauczyciele ,pedagoga, rodzice</p> <p>wychowawcy, zaproszeni goście</p> <p>dyrekcja, wychowawcy, kierownik gospodarczy, pedagog, nauczyciele</p>	
--	---	--	--

OBSZAR : PEDAGOGIZACJA RODZICÓW

Cele :

- ❖ kształtowanie umiejętności rozpoznawania patologii.
- ❖ kształtowanie umiejętności zapobiegania patologii.
- ❖ uświadomienie skutków prawnych.
- ❖ zapoznanie z instytucjami udzielającymi pomocy w sytuacjach zagrożenia, opóźnianie kontaktu z używkami.

POZIOM	SPOSODY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	UWAGI
I	<p><i>w zakresie narkomanii</i></p> <p>1) Zapraszanie rodziców na lekcje wychowawcze poświęcone problematyce zażywania narkotyków przez młodzież gimnazjalną spotkania informacyjne z uczniami i rodzicami uczniów poszczególnych klas</p> <p>2) zorganizowanie cyklu spotkań informacyjnych ze specjalistami z tej dziedziny</p> <ul style="list-style-type: none"> • skutki zażywania • mechanizmy uzależnienia • gdzie szukać pomocy 	<p>Wychowawca</p> <p>Pedagog szkolny</p>	<p>- opracowanie scenariuszy lekcji;</p> <p>- zapraszanie rodziców na imprezy szkolne poświęcone problematyce uzależnień</p> <p>- wprowadzenie na zebraniach form aktywizujących rodziców : praca w grupach nad rozwiązaniem zadanych problemów.</p> <p>-wprowadzenie zwyczaju kontaktowania się telefonicznego z domem w przypadku nieobecności ucznia.</p>

	<p>3) organizacja spotkania z rodzicami na temat : „Jak rozpoznać czy dziecko sięga po narkotyki</p> <ul style="list-style-type: none"> • jakie są konsekwencje nałogów, rodzice otrzymują pisemną informację o zmianach stanu fizycznego. • gdzie szukać pomocy • słowniczek slangu 	Pedagog szkolny, wychowawcy	
II	<p>4) Warsztaty edukacyjne dla rodziców zainteresowani poszerzeniem wiedzy i umiejętności radzenia sobie z problemem narkotyków.</p> <p>5) Cykle spotkań poświęconych umiejętności komunikacji /rodzice – dziecko, nauczyciel – rodzic/</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych • sztuka mówienia „NIE” <p>6) Uzyskanie zgody rodziców na przeprowadzenie testów w przypadku zażywania narkotyków.</p>	<p>Pedagog</p> <p>Pedagog , wychowawca</p> <p>Dyrekcja , pedagog</p>	<p>Uczenie podejmowania satysfakcjonujących kontaktów, rozwiązywania konfliktów. Materiały edukacyjne + film</p> <ul style="list-style-type: none"> • krytyka konkretnych zachowań, nie osoby dziecka; • przekazywanie informacji w odpowiednim miejscu i czasie; • rozmowy w całkowitym

	sytuacjach zagrożenia <ul style="list-style-type: none"> • radzenie sobie z cudzą i własną agresją 		
I	<i>w zakresie nikotynizmu</i> <ol style="list-style-type: none"> 1) Spotkanie z rodzicami <ul style="list-style-type: none"> • skala zjawiska i szkodliwości palenia • doskonalenie wiedzy o szkodliwości palenia 2) Zorganizować spotkanie, szkolenie ze specjalistą w tym zakresie <ul style="list-style-type: none"> • dlaczego palenie zagraża zdrowiu • czy palenie zagraża tylko zdrowiu • bilans społeczny i ekonomiczny palenia • jak zmniejszyć szkodliwość tytoniu 	Wychowawcy	Na zebraniach , w czasie lekcji wychowawczych
II	<i>w zakresie alkoholizmu</i> <ol style="list-style-type: none"> 1) zorganizowanie spotkań z rodzicami i uświadomienie jak niebezpieczne jest picie alkoholu przez młodzież szkolną. <ul style="list-style-type: none"> • ukazanie możliwości powstrzymywania młodego człowieka od sięgania po alkohol. • podstawowym przykładem właściwego i zdrowego zachowania powinna być rodzina • Rodzina głównym nosicielem wartości dla dziecka • Brak porozumienia między rodzicami, a dojrzewającym dzieckiem, podatnym na wpływy rówieśników to jedna z przyczyn sięgania po alkohol. 	pedagog przedstawiciel poradni antyalkoholowej	

	<p>2) Wyeksponowanie skutków picia alkoholu przez młodzież, uzależnienie – fazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • skutki natychmiastowe • skutki długotrwałe • skutki ekonomiczne • agresja <p>3) Opis etapów uzależnienia od alkoholu. Przeprowadzić ankietę wśród uczniów „Czy dotyczy ciebie problem picia alkoholu ?”.</p>	Zespół nauczycieli	Wyniki przedstawić rodzicom
--	---	--------------------	-----------------------------

POZIOM III

Działania zapobiegające powrotowi do dysfunkcji:

- Socjoterapia.
- Stała współpraca z rodzicami.
- Stała współpraca z terapeutami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, innymi instytucjami.

7. Narzędzia ewaluacyjne

Autorzy programu profilaktycznego proponują wypełnienie przez uczniów tej samej ankiety na początku i pod koniec trzyletniego cyklu kształcenia. Ich wyniki posłużą do ewaluacji i naniesienia ewentualnych zmian w programie.

Proponujemy również karty ewaluacji poszczególnych działań.

1. Załącznik nr 1 – Karta ewaluacji zajęć dla ucznia
2. Załącznik nr 2 – Karta ewaluacji zajęć dla ucznia
3. Załącznik nr 3 – Karta ewaluacji zajęć dla ucznia
4. Załącznik nr 4 – Karta ewaluacji zajęć dla ucznia / semestralna /
5. Załącznik nr 5 – Karta ewaluacji zajęć dla rodzica
6. Załącznik nr 6 – Ankieta do ucznia
7. Załącznik nr 7 – Ankieta dla nauczycieli
8. Załącznik nr 8 – Notatnik profilaktyczny wychowawcy klasy
9. Załącznik nr 9 – Rejestr działań profilaktycznych

Karta ewaluacji zajęć dla ucznia

Temat zajęć: .....

Data: .....

Prowadzący: .....

Wyraź swoją opinię o lekcji.

Podobało mi się .....

.....

.....

Nauczyłam (-em) się .....

.....

.....

Nie podobało mi się .....

.....

.....

Karta ewaluacji zajęć dla ucznia

Temat zajęć: .....

Data: .....

Prowadzący: .....

Wypełnij przed zajęciami !

Po dzisiejszych zajęciach oczekuję:

.....

.....

.....

Wypełnij po zajęciach !

1. Czy Twoje oczekiwania spełniły się ?

TAK

NIE

2. Jeżeli nie, to co należałoby zmienić ?

.....

.....

.....

Karta ewaluacji zajęć dla ucznia

Temat zajęć: .....

Data: .....

Prowadzący: .....

1. Czego nauczyłaś (-eś) się w trakcie zajęć ?

.....
.....

2. Czy forma pracy na lekcji odpowiadała Ci ?

TAK

NIE

3. Co Ci się podobało ?

.....
.....

4. Co Ci się nie podobało ?

.....
.....

Oceń w skali stopni szkolnych.

5. Jak oceniasz atmosferę na zajęciach ?

1   2   3   4   5   6

6. Jak oceniasz Swoje zaangażowanie na zajęciach ?

1   2   3   4   5   6

7. Jak oceniasz postawę nauczyciela ?

1   2   3   4   5   6

Karta ewaluacji zajęć dla ucznia (semestralna)

Temat zajęć: .....

Data: .....

Prowadzący: .....

Oceń w skali stopni szkolnych.

1. Czy omawiane tematy na godzinach wychowawczych były dla Ciebie interesujące ?

1   2   3   4   5   6

2. Czy metody i formy pracy stosowane na zajęciach odpowiadają Ci ?

1   2   3   4   5   6

3. Jakie metody i formy pracy uważasz dla siebie za najlepsze ?

.....
.....

4. Wymień dwa tematy, które nie spełniły Twoich oczekiwań.

.....
.....

5. Wymień dwa tematy, które według Ciebie powinny być omówione na zajęciach wychowawczych.

.....
.....

Karta ewaluacji zajęć dla rodzica

Temat zajęć: .....

Data: .....

Prowadzący: .....

1. Czy uczestniczył (a) Pan (i) kiedykolwiek w zajęciach wychowawczych swojego dziecka ?

TAK

NIE

Proszę ocenić w skali stopni szkolnych.

2. Czy omawiany na dzisiejszych zajęciach temat był według Pana (i) interesujący ?

1   2   3   4   5   6

3. Jak ocenia Pan (i) zaangażowanie swojego dziecka na dzisiejszych zajęciach ?

1   2   3   4   5   6

4. Jak ocenia Pan (i) swoje zaangażowanie ?

1   2   3   4   5   6

5. Jak ocenia Pan (i) przygotowanie nauczyciela do zajęć ?

1   2   3   4   5   6

6. Jak ocenia Pan (i) atmosferę na zajęciach ?

1   2   3   4   5   6

7. Proszę zaproponować swoje tematy na godziny wychowawcze.

.....
.....

8. Inne uwagi.

.....
.....

DROGI UCZNIU !

Ankieta, którą masz przed sobą przygotowana została przez Zespół d / s Profilaktyki Uzależnień w ramach prac związanych z przystąpieniem Gimnazjum nr 3 w Elku do ogólnopolskiego konkursu „ Szkoła z klasą „. Szczerze wyraż swoją opinię, a to ułatwi opracowanie form pomocy. Wybraną odpowiedź zaznacz znakiem X w odpowiedniej kratce.

1. Jak czujesz się w szkole ?

dobrze	☐	
źle	☐	
nie zawsze dobrze	☐	

2. Z jakimi przejawami negatywnych zachowań spotykasz się w szkole ?

bójki	☐	jesteś obrażany	☐
kradzieże	☐	nie spotykasz się	☐
zastraszanie	☐	inne	
wymuszanie	☐		

3. Jak często spotykasz się z wyżej wymienionymi przejawami negatywnych zachowań ?

często	☐	czasami	☐	nigdy	☐
--------	--------------------------	---------	--------------------------	-------	--------------------------

4. Wskaż miejsca największego zagrożenia w szkole:

toalety szkolne	☐	szatnia	☐
wejście przed szkołą	☐	sklepik szkolny	☐
dyskoteki szkolne	☐	droga do szkoły i do domu	☐

5. Wskaż miejsca największego zagrożenia poza szkołą:

przystanek autobusowy	☐	klatki	☐
boisko przy przedszkolu	☐	boisko szkolne	☐
przy sklepie nocnym	☐	park przy ul. Okulickiego	☐
podwórko	☐	inne	

6. W jakich godzinach czujesz się na swoim osiedlu najbardziej zagrożony ?
 między godziną ..... a godziną .....

7. Czy palisz papierosy ?

nigdy	☐	raz próbowałem	☐	od czasu do czasu	☐
często	☐	jestem uzależniony	☐		

8. Czy pijesz alkohol (piwo, wódkę, inne) ?

nigdy	☐	raz próbowałem	☐	od czasu do czasu	☐
często	☐	jestem uzależniony	☐		

9. Czy zażywasz środki odurzające ?

nigdy	☐	raz próbowałem	☐	od czasu do czasu	☐
często	☐	jestem uzależniony	☐		

10. Jeżeli zażywasz środki odurzające, to jakie ?

wziewne (kleje, rozpuszczalniki)	☐	grzyby halucynogenne	☐
marihuana	☐	inne	
amfetamina	☐		

11. W jakich okolicznościach pijesz alkohol ?

na dyskoteci szkolnej	☐	na przerwach	☐
na podwórku	☐	w domu	☐
na prywatkach	☐	w domu u kolegi	☐

12. W jakich okolicznościach zażywasz środki odurzające ?

na dyskoteci	☐	na przerwach	☐
na podwórku	☐	w domu	☐
na prywatkach	☐	w domu u kolegi	☐

13. Czy w Twojej rodzinie występuje problem ?

- palenie papierosów ☐
- nadużywanie alkoholu ☐
- zażywanie narkotyków ☐
- przemocy i agresji (bicie, znęcanie się) ☐
- inne .....

14. Jak rodzice reagują na Twoje złe zachowanie ?

- zakazy („ szlaban „) ☐
- rozmowy w ostrym tonie (groźby, krzyki) ☐
- spokojne tłumaczenie i prośby o poprawę ☐
- zupełny brak zainteresowania ☐
- rodzice są bezsilni na moje złe zachowanie ☐
- bicie ☐
- straszenie ☐

15. Czy rodzina daje Ci poczucie bezpieczeństwa ?

- tak ☐   nie ☐   nie wiem ☐

16. Jeżeli rodzina nie daje Ci poczucia bezpieczeństwa, to szukasz go:

- wśród rówieśników ☐
- na zajęciach dodatkowych, zorganizowanych ☐
- w grupie przykościelnej ☐
- inne .....

Ankieta dla nauczycieli

Celem niniejszej ankiety jest zebranie informacji na temat występujących u uczniów zachowań ryzykownych oraz efektywności stosowanych do tej pory działań profilaktycznych. Informacje te pomogą w opracowaniu programu profilaktycznego szkoły.

- 1) Wypełnij tabelę, korzystając z własnych obserwacji i danych pochodzących od nauczycieli uczących w Twojej klasie.

Lp.	Rodzaj zachowania ryzykownego	Liczba uczniów przejawiająca zachowania	Przejawy tych zachowań
1.	Zachowania agresywne		
2.	Lekceważenie obowiązków szkolnych		
3.	Lekceważenie zasad bezpieczeństwa		
4.	Przypadki kradzieży		
5.	Palenie papierosów		
6.	Picie alkoholu		
7.	Przypadki zażywania narkotyków		
8.	Przejawy dyskryminacji rówieśniczej		
9.	Uleganie wpływom		
10.	Inne (jakie):		

- 2) Które z wymienionych w tabeli zachowań stanowią Twoim zdaniem najważniejszy problem ? (Wpisz numery zachowań wymienionych w tabeli w kolejności ich ważności):

W skali klasy : .....

W skali całej szkoły: .....

- 3) Jak oceniasz efektywność działań profilaktycznych prowadzonych w Twojej klasie ?
(Wypisz stosowane formy działań i oceń ich efektywność w skali 0 –5):

.....

.....

Notatnik profilaktyczny wychowawcy klasy
**Rejestr zachowań ryzykownych stwierdzonych u uczniów
klasy.....**

[illegible]

Rejestr działań profilaktycznych

[illegible]

8. Ważne adresy, ważne telefony

Instytucje oraz organizacje współpracujące ze szkołą i rodzinami:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Elk , ul.Piłsudskiego 6

Tel. 621 23 81

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Urząd Miasta Elk,ul.Piłsudskiego4

Tel. 610 92 51

Dom Dziecka im. red. G. Aleksandrowicza

Elk , ul.Wojska Polskiego 45

Tel. 621 23 36

Katolicki Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy

Elk , ul.3 Maja 10

Tel. 621 38 25

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Elk , ul. Kajki 8

Tel. 610 27 47

Poradnia Leczenia Uzależnień

Elk , ul. Piłsudskiego 27 / Pływalnia Miejska/

Tel. 610 20 37

Komenda Powiatowa Policji w Elku

Elk , ul.Chopina 10

Tel. 621 82 00

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Elk , ul. Piłsudskiego 5

Tel. 621 15 50

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Elku

Elk , ul. Słowackiego 21

Tel. 610 44 66

„Nadzieja” specjalistyczna Poradnia Życia Rodzinnego

Elk , ul. 3 Maja 10

Tel. 621 44 66

Izba Wyrzeźwień w Elku

Elk , ul. Jaćwingów 2

Tel. 610 49 46

Fundacja Pomocy Dzieciom im. Św. Dominika Savio

Elk , ul. Piłsudskiego 8

Tel. 610 28 90

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Zarząd Miejski w Elku

Elk , ul. Małeckich 3

Tel. 610 30 26

Salezjańska Organizacja Sportowa

Stowarzyszenie Lokalne SL „SALOS”

Elk , ul. Świerkowa 8

Tel. 620 49 33

Sąd Rejonowy w Elku

III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Elk , ul. Małeckich 4

Tel. 621 36 95

9. Bibliografia

- ***Zdrowiej i świadomiej żyć*** , Fundacja Wychowawców i Młodzieży „PROM ” Warszawa 1993
- ***Mały słownik subkultur młodzieżowych*** , Mirosław Pęczak , Semper Warszawa 1992
- ***Sekty. Przedmiot fascynacji i zagrożeń*** ,D.Kuncewicz, T.Opolska , M.Wasiak ,Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno – Pedagogicznej , Warszawa 2000
- ***Narkotyki przy tablicy***, M.Pasek, Warszawa 2000
- ***ABC problemów alkoholowych*** , Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ***Trudna nadzieja***, A.Dodziuk , Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Warszawa 1995
- ***Tajemnice ETOH czyli alkohol i nasze życie*** , J. Mellibruda , Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Warszawa 1995
- ***Jak pomóc dziecku nie pić*** , A.Pacewicz, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ,Warszawa 1995
- ***Poza kontrolą*** , W.Sztander , Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , Warszawa 1999
- ***Drugi elementarz czyli program Siedmiu Kroków*** , Program profilaktyki dla młodzieży n nauczycieli i rodziców, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ,Warszawa 2000
- ***Sobą być dobrze żyć*** Gimnazjalny Elementarz Profilaktyczny , Warszawa 2001